

Л.О. Пачома,
науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Л.І. Хомутенко,**
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

ЧИ МОЖЛИВО СТВОРИТИ В УКРАЇНІ СИЛІКОНОВУ ДОЛИНУ?

Першим, хто використав термін “Силіконова долина,” був журналіст Дон Хефлер. Ця подія відбулася в 1971 році. “Силіконова долина США” – саме таку назву мала низка публікацій у тижневій газеті “Електронік ньюс”. З початку двадцятого століття Силіконова долина була домівкою електронної промисловості. Ця індустрія зростала завдяки експериментам та інноваціям у галузі радіо, телебачення та військової електроніки. Що ж було поштовхом до розбудови Силіконової долини? Власне, після Другої світової війни американські університети виявили високий попит на робочу силу, на студентів (необхідно їх було якось зацікавити та вмотивувати). Надалі людей забезпечували роботою, високою зарплатнею, можливістю кар’єрного росту. Силіконова долина знаходиться у Каліфорнії, де вже є добре розвинена інфраструктура, кадри, інтелект.

Сучасна світова економіка, її функціонування (особливо у сфері послуг) значною мірою залежать від наявності глобальних інформаційно-комунікаційних мереж. Ці мережі з’єднали основні біржі цінних паперів, валютні біржі і дозволили здійснювати миттєву циркуляцію інформації з усього світу. Слідом за інтернаціоналізацією ринку валют і банківських операцій почалися процеси інтернаціоналізації ринку цінних паперів (торгівля акціями, облігаціями, вкладеннями в пенсійні фонди).

Головними наслідками таких нововведень стали:

- 1) виникнення нового феномену так званого *інформаційного поля*, що представляє собою значно більш високий ступінь інтеграції багатьох носіїв інформації і ретрансляційних засобів у єдину мережу з новими винятковими властивостями;
- 2) поява комунікаційних мереж, що забезпечать швидку циркуляцію товарів, інформації та грошей. Ці мережі зняли буфер часу і простору у конкурентній боротьбі. Здатність до постійної і безупинної адаптації стала тепер неодмінною умовою успішного ведення бізнесу у світі інформатизованої економіки;

3) виникнення “електронної культури” – нової форми міжнародного спілкування. Феномен містить більш складну і розгорнуту структуру спілкування і складається з потоків:

- людей (туристи, іммігранти, іноземні працівники);
- фізичних активів (машин, устаткування, товарів);
- фінансових;
- повідомлень преси, телебачення, радіо;
- ідей.

Наразі необхідна розробка стратегії міжнародної конкурентоспроможності України з визначенням найбільш конкурентоспроможних сфер національного бізнесу, де український капітал міг би ввійти в західні транснаціональні корпорації (ТНК), а також конкурентоспроможні сектори економік під егідою ТНК західного типу. Конкурентоспроможні фірми можуть бути утворені у сфері військово-промислового комплексу (ВПК) шляхом “створення корпоративних структур горизонтального типу”. Потрібно активно формувати компанії “нової економіки”, розробляти інтернет-технології, що володіють сучасними конкурентними перевагами.

Одним із дієвих факторів підвищення інноваційно-інтелектуального потенціалу країни має стати здійснення освітянської реформи. Необхідно створити новий інтелектуальний образ країни, що включатиме комплекс освіта – наука – виробництво інформаційних та соціальних і гуманітарних послуг. Рівень розвитку національної освіти сьогодні є умовою не тільки економічної та політичної самостійності держави, але й передумовою включення її до світової спільноти.

У ході дослідження нашого питання ми дійшли висновків, що політика у сфері освіти повинна бути спрямована на:

- розширення практики спеціальної стипендіальної та кар’єрної підтримки учнів і студентів;
- стимулювання щодо створення нових неурядових, некомерційних молодіжних організацій, які б проводили Дні кар’єри, давали змогу ознайомитися з сучасними тенденціями ринку праці, процесами, що протікають на континентах, у державах, між державами;
- відкритість та прозорість вступних іспитів до навчальних закладів;
- формування іміджу української освіти як оригінальної, тобто єдиної справжньої;
- сприяння традиціям толерантності, коректності та поміркованості в суспільстві, що створить умови для

формування культурних, світоглядних і духовних основ українського народу як європейської нації;

- виявлення сьогоденних нестач та потреб населення, визначення проблем першочергової необхідності.

Сьогодні постає питання щодо проведення реформ. Філософія, що лежить в основі концепції Силіконових долин, за своєю суттю є філософією змін та творчості. Ми маємо поважати цінності індивідів та малих, унікальних груп, але реформа відбувається тільки від індивідуальної дії. Для того, щоб концепція української Силіконової долини була втілена у реальність, необхідно розробити конкретні політичні заходи для залучення талановитих людей. Словом, Силіконова

долина передбачає створення середовища, в якому люди мають можливість стати творцями, де справи і задоволення – це одне й те саме.

Отже, створити зараз Силіконову долину в Україні бачиться проблематичним, хоча з людським та інтелектуальним капіталом у нас начебто все добре. Згідно з законом Парето ми можемо зайняти певне місце на ринку ІТ-технологій тільки за умови, що хтось поступиться на декілька пунктів своїм положенням, тобто виграти можливо лише за умови нецінової конкуренції. Загальнонаціональною метою, яка б об'єднала всіх українців, сьогодні має стати побудова моделі інноваційно-інтелектуально орієнтованої економіки та соціально-етичного маркетингу як стратегічного шляху розвитку України, що за тактичний крок має настільки довгоочікуваний вступ до Світової організації торгівлі. Адже завдяки їй ми зможемо вийти на нові ринки товарів, робіт, послуг, праці, насамкінець Україна виправдає статус держави з ринковою економікою.